

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Poenitentionarius

Johannes <de Garlandia>

[Köln], [12. März 1492]

Circa textū dubitatur: Primo vtrū pctā pñt curari q otraria [...]

[urn:nbn:de:bsz:31-293377](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-293377)

Deponat odium fastidia tristis
 Amoueat lesus rancorem. tedia mestus
 soluat excellētia potatōis
 Potus aque redimat excessus ebrietatis
 s^e tue voluptates puniat castigatio carnis
 Carnis delicias castiget virga flagellans
 pñiam agat subtractū raptor restituat
 Ut bene peniteat ablatum predo reportet

Hic auctor spēaliter ostendit quō circa quōlibet peccatū p̄fessor dabit spē-
 ciale remediū dicens. q̄ tu debes dare medicinas q̄ sunt p̄trarie morbis
 id est peccatis. nam cupidus. i. auarus debet dare p̄p̄tia bona. luxuriosus
 debet se castrare. inuidus debet dimittere inuidiā suā. et sup̄bia sup̄biā suā
 Sobrietas p̄medendi debet restringere gulā. patientia iram. lesus debet
 dimittere rancorem suū. et mestus tedia sua. Obietas debet castigari p̄
 porum aque. et p̄tra delicias carnis debet fieri flagellatio cū virgis Et ra-
 p̄tor debet restituere ablata

Circa textū
 dubitatur

- Primo utrū peccatū p̄ne curari p̄ p̄traria
- Secundo quō vicia p̄ne mutari in p̄tutes p̄trarias
- Tercio que sunt p̄siderāda in satisfactōe
- Quarto que sunt remedia ad debitam et sufficien-
 tem satisfactiōem
- Quinto an predo debet ablata restituere
- Sexto de intellectu littere

Ad primū r̄ndetur q̄ sic. qz vnū p̄trariū natū est expellere reliquū. vt
 caliditas expellit frigiditatē. Etia dicit Petrus hyspan⁹ in p̄dicamen-
 tis q̄ p̄tus p̄trariat vicio Ad sc̄dm r̄ndet fm phum sc̄do ethicoz. vbi
 dicit q̄ virtus moralis p̄sistit in medio. Unde virtus ibidem sic descri-
 bitur. Virtus est habitus electiuus in medietate consistens. et quia vir-
 tus semper consistit in medio. sc̄z duozum vicioz extremoz. quozum
 vnū est supra et aliud infra. vt liberalitas mediat inter duo vicia extrema
 quozū vnū supra sc̄z excessiue dare. et dicitur prodigalitas. Aliud est infra
 sc̄z modicum vel nihil dare. et dicitur parcitas. Vult ergo textus q̄ cupi-
 dus vt prodig⁹ large sua bona distribuatur. et luxuriosus totaliter sicut cas-
 trat⁹ viuatur. nō tñ debet se p̄uare mēbris suis Ad terciū r̄ndet. q̄ tria
 sunt p̄sideranda in satisfactiōe in quibz satisfactiō debet correspondere
 culpe. Primū est numerus. nā p̄ subtractōe duozū denarioz non sufficit
 satisfactiō vnū. Secūdū est pondus. Tercū est mensura Unde au-
 gustinus. Tanto tempore quis deberet esse in pena q̄to fuit in culpa.

Ad quartū respondetur. q̄ ad sufficiētem satisfactiōem requiruntur
 aliqua ex parte dei. aliq̄ ex parte peccatoris. et aliqua ex parte ecclie. Ex
 parte dei requirūtur duo. Primū est misericordiā. qua deus culpā indul-
 get. Sc̄dm est iusticia. Ex pte peccatoris etiā requirūtur duo. Primū
 dolor de peccatis perpetratis. et omissis bonis operibz. Sc̄dm est amor
 dei et suoz p̄ceptoz. Ex pte ecclie duo requirūtur. Primū est meritū xp̄i
 et sanctorū. Sc̄dm est indulgentia q̄ dat p̄ papā. epos. seu eoz vicarios.

It p̄ virtus

Ad quintū dubiū respondetur q̄ p̄cedo ⁊ quilibet habens bona iniusta tenetur illa restituere illis ex quibz sunt errorra. vel hereditibz eorum. et si nesciant illi. debent dari paupibz vel sui ecclesie in tali ciuitate vel villa in qua sunt illa bona male acquisita. ⁊ non solum p̄ncipales. i. qui p̄ncipaliter iniusta bona acquisierunt tenentur restituere. sed etiā illi qui p̄silium aurilium seu fauorem adhibuerūt. Unde nouem modis aliquis est in culpa illius peccati. p̄ncipaliter tñ p̄ncipaliter nō p̄miserūt illud peccatū. ⁊ dicitur nouem peccata aliena. **Uñ.** Zussio. p̄silium. p̄sensus. palpo. recurfus. Participans mutus. non obstans. nō manifestans. **Or** declaratio istius habetur ibi. **Uñ** ribi sit vita ⁊c. **Ad sextum** respondetur. q̄ cum dicitur in textu (castret se luxuriosus) non vult dicere q̄ luxuriosus debet se priuare membris suis. q̄ hoc esset magnū peccatū. sed intendit dicere q̄ aliquis luxuriosus debet caste viuere acsi esset castratus. Item per rancorem intelligit auctor inuidiam inueteratā vel animū seu p̄positum viti dicandi lesionem sibi illaram. Item p̄ mestū intelligit auctor hominē turbam vel dolentem. vel fm alios intelligit hominē accidiosum ⁊ tardū in officio diuino. ⁊ hoc satis est p̄sonum littere. Item p̄ predonē intelligit q̄ liter hīs bona aliena iniuste. vt p̄do fur latro ⁊c.

nudos. esuriētes. sitiētes. hospitor infirmos. captiuos

Vestio cibo potu. rectū do visito cibo

modū facio dolētibz errātes paupibz debitoribz

Commodo compatior conuerto dono remitto

primos. vt desistat a peccis. do p̄silium q̄dlibet munus

Arguo. supplico. consulo. do quodcūqz talentum

s̄ deuote macero corp⁹. i. bonis. s̄ corp⁹

Flecto genu vigilo ieiuno laboro flagello

paupes icedo nudis pedibz p̄tritoꝝ hēo p̄ indulgētis

Vestio dura pedes nudos. tero cor. peregrinoꝝ

p̄ntiam ago orōnes p̄ peccis p̄ venia punitur

Peniteo lego ploro precor. caro sic maceratu

In ista parte ostendit auctor que sunt opera misericordie. ⁊ pater sententia in littera ⁊ in expositiōe vltimū dubij

**Circa textū
dubitatur**

Primo quoruplicia sunt opera misericordie

Secdo que sunt opera misericordie ad que reducuntur omnia in textu posita

Tercio quare dicitur opera misericordie

Quarto an pauperes etiam sciunt an possint facere opera misericordie

Quinto que sit diuersitas inter ieiunantes

Sexto dubitatur de intellectu littere

Ad primū dubiū respondet q̄ duplicia sunt opera misericordie. Nam quedam sunt corporalia. que scz fiunt per subuentōem extrinsecam. Alia sunt spūalia. que scz fiunt p̄ merita bona. que postea dicentur.

Ad secūdū respondetur q̄ opera misericordie corporalia reducunt ad